

თავი 3

წარმოშობის წესები

ნაწილი 1 წარმოშობის წესები

მუხლი 1. ტერმინთა განმარტებები

წინამდებარე თავის მიზნებისათვის:

„**საბაჟო ღირებულება**“ ნიშნავს ღირებულებას, როგორც ეს განსაზღვრულია 1994 წლის ტარიფებსა და ვაჭრობის შესახებ გენერალური შეთანხმების VII მუხლის განხორციელების შესახებ შეთანხმებაში (შეთანხმება საბაჟო ღირებულების განსაზღვრის შესახებ);

„**ფრანკო-ქარხნის ფასი**“ ნიშნავს ქარხნის ფასს, გადახდილს პროდუქციაში მწარმოებლისთვის, რომელიც მდებარეობს მხარის ტერიტორიაზე, სადაც სრულდება პროდუქციის საბოლოო დამუშავება ან გადამუშავება, იმ პირობით, რომ ფასი მოიცავს ყველა გამოყენებული მასალის ფასს, ხელფასებსა და ნებისმიერ სხვა ხარჯსა და სარგებელს, გარდა შიდა გადასახადებისა, რომლებიც ანაზღაურებული იქნება ან შეიძლება ანაზღაურებულ იქნას მიღებული პროდუქციის ექსპორტის შემდეგ;

„**ურთიერთშემცვლელი მასალები**“ ნიშნავს მასალებს, რომლებიც ურთიერთშემცვლელია კომერციული მიზნებისათვის, რომელთა მახასიათებლები არსებითად იდენტურია და რომელთა განსხვავება უბრალო ვიზუალური დათვალიერებით შეუძლებელია;

„**საყოველთაოდ აღიარებული საბუღალტრო პრინციპები**“ ნიშნავს მხარის აღიარებულ საბუღალტრო სტანდარტებს შემოსავლების, გასავალის, ხარჯების, აქტივებისა და პასივების აღრიცხვასთან, ინფორმაციის გამჟღავნებასთან და ფინანსური ანგარიშების მომზადებასთან მიმართებით. აღნიშნული სტანდარტები შეიძლება შეიცავდეს, როგორც ზოგად სახელმძღვანელოებს, ასევე დეტალურ ნორმებს, პრაქტიკასა და წესებს;

„**საქონელი**“ გულისხმობს პროდუქტს ან მასალას;

„**პროდუქტი**“ გულისხმობს წარმოებულ პროდუქტს იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მისი გამოყენება მოგვიანებით განზრახულია სხვა საწარმოო ოპერაციაში;

„**მასალა**“ გულისხმობს ნებისმიერ ინგრედიენტს, ნაწილს, კომპონენტს, კონსტრუქციების ნაწილებს და/ან საქონელს, რომელიც ფიზიკურად შერეულ იქნა სხვა პროდუქტთან ან გადამუშავებულ იქნა სხვა პროდუქტის წარმოებისას;

„**წარმოება**“ გულისხმობს საქონლის მოპოვების ნებისმიერ მეთოდს, მათ შორის და არა მხოლოდ, მოყვანა, გაზრდა, მოპოვება, მოსავლის აღება, თევზაობა, აკვაკულტურა, სოფლის

მეურნეობა, ხაფანგით დაჭერა, ნადირობა, დაჭერა, შეგროვება, შეკრება, მოშენება, მოპოვება, წარმოება, საქონლის დამუშავება ან აწყობა;

„წარმოშობის მქონე მასალები“ გულისხმობს მასალებს, რომელიც კვალიფიცირებულია, როგორც წინამდებარე თავის დებულებების შესაბამისად წარმოშობილი;

„ჰარმონიზებული სისტემა“ გულისხმობს „საქონლის აღწერისა და კოდირების ჰარმონიზებული სისტემის შესახებ“ 1983 წლის საერთაშორისო კონვენციასა და მის შემდგომ ცვლილებებს.

მუხლი 2. წარმოშობის მქონე საქონელი

თუ წინამდებარე თავით სხვაგარდა არაა განსაზღვრული, შემდეგი საქონელი შეიძლება ჩაითვალოს, როგორც წარმოშობილი მხარის ტერიტორიაზე:

- (a) საქონელი, რომელის მთლიანად მიღებულია ან წარმოებულია მხარის ტერიტორიაზე, როგორც ეს განმარტებულია მე-3 მუხლში (მთლიანად მიღებული ან წარმოებული საქონელი);
- (b) მხარის ტერიტორიაზე ექსკლუზიურად წარმოშობის მქონე მასალებიდან წარმოებული საქონელი; ან
- (c) მხარის ტერიტორიაზე წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალებიდან წარმოებული საქონელი, იმ პირობით, რომ საქონელი შესაბამისობაშია რეგიონალური მნიშვნელობის კრიტერიუმებთან არანაკლებ 40%-ით, იმ საქონლის გარდა, რომელიც მოცემულია დანართში II (PSR), რომელიც უნდა აკმაყოფილებდეს აღნიშნულით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს.

მუხლი 3. ქვეყანაში მთლიანად მიღებული ან წარმოებული საქონელი

მე-2 მუხლის (წარმოშობის მქონე საქონელი) (a) ქვეპუნქტის მიზნებისათვის, შემდეგი საქონელი შეიძლება ჩაითვალოს, როგორც მთლიანად მიღებული მხარის ტერიტორიაზე:

- (a) მხარის ტერიტორიაზე დაბადებული და გაზრდილი ცოცხალი ცხოველები;
- (b) (a) ქვეპუნქტში მითითებული ცოცხალი ცხოველებიდან მიღებული საქონელი;
- (c) მხარის ტერიტორიაზე გაზრდილი, მომკილი, აღებული ან შეგროვებული მცენარეული პროდუქტები;
- (d) მხარის ტერიტორიაზე განხორციელებული ნადირობით, ხაფანგით დაჭერით, თევზაობით, აკვაკულტურით, შეგროვებით ან დაჭერით მიღებული საქონელი;
- (e) მინერალები და სხვა ბუნებრივი ნივთიერებები, რომლებსაც არ შეიცავს ზემოხსენებული (a)-დან (d)-მდე ქვეპუნქტები და რომლებიც მოპოვებული ან

მიღებულია მისი ნიადაგიდან, წყლებიდან, ზღვის ფსკერიდან ან ზღვის ფსკერის ქვეშ ქვენიდაგიდან.

- (f) მხარის ტერიტორიული წყლების გარეთ წყლებიდან, ზღვის ფსკერიდან ან ზღვის ფსკერის ქვეშ ქვენიდაგიდან მოპოვებული საქონელი, იმ შემთხვევაში, თუ მხარეს აქვს ამგვარი წყლების, ზღვის ფსკერის ან ზღვის ფსკერის ქვეშ ქვენიდაგის ექსპლუატაციის უფლება, შესაბამისი საერთაშორისო შეთანხმებების თანახმად, რომლის მხარესაც წარმოადგენს აღნიშნული მხარე;
- (g) მხარის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული და ამ მხარის დროშის ქვეშ მცურავი ხომალდის მიერ მხარის ტერიტორიული წყლების გარედან მიღებული საზღვაო თევზჭერის საქონელი და სხვა საზღვაო პროდუქტები;
- (h) მხარის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული და ამ მხარის დროშის ქვეშ მცურავი გემის ბორტზე ქარხნის მიერ დამუშავებული ან დამზადებული საქონელი, რომლებიც ექსკლუზიურადაა მიღებული (g) ქვეპუნქტში მითითებული საქონლიდან;
- (i) მხარის ტერიტორიაზე გადამუშავების შედეგად მიღებული ჯართი და ნარჩენები, რომლებიც გამოიყენება მხოლოდ ნედლეულის აღსადგენად.
- (j) იქ მოპოვებული გამოყენებული საქონელი, რომლებიც გამოიყენება მხოლოდ ნედლეულის აღსადგენად; ან
- (k) მხარის ტერიტორიაზე მთლიანად წარმოებული საქონელი, რომლებიც ექსკლუზიურადაა მიღებული (a)-დან (j)-მდე ქვეპუნქტებში მითითებული საქონლიდან.

მუხლი 4. რეგიონალური ღირებულების მინიმალური მოთხოვნა (RVC)

1. რეგიონალური ღირებულების მინიმალური მოთხოვნა გამოთვლილ უნდა იქნას შემდეგნაირად:

ფრანკო-ქარხნის ფასი - VNM

RVC= ----- x 100%

ფრანკო-ქარხნის ფასი

სადაც:

RVC არის ღირებულების მინიმალური მოთხოვნა, რომელიც გამოხატულია პროცენტებში; და VNM არის წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალების ღირებულება.

2. VNM უნდა განისაზღვროს საბაჟო ღირებულების საფუძველზე წარმოშობის სტატუსის არმქონე, მათ შორის, გაურკვეველი წარმოშობის მასალების იმპორტის დროს. თუ აღნიშნული

ღირებულება უცნობია და შეუძლებელია დადგენა, გამოიყენება პირველად დადგენილი ფასი, რომელიც გადახდილ იქნა ან გადასახდელია მასალისათვის მხარის ტერიტორიაზე.

3. თუ პროდუქტი, რომელმაც მოიპოვა წარმოშობის სტატუსი მხარის ტერიტორიაზე პირველი პუნქტის შესაბამისად, შემდგომ დამუშავებულ იქნა ამ მხარის ტერიტორიაზე და გამოყენებულ იქნა როგორც მასალა სხვა პროდუქტის საწარმოებლად, მხედველობაში არ უნდა იქნას მიღებული ამ მასალის წარმოშობის სტატუსის არქონის კომპონენტი პროდუქტის წარმოშობის სტატუსის განსაზღვრისას.

მუხლი 5. კუმულაცია

ერთერთი მხარის წარმოშობის მქონე მასალები, რომლებიც გამოიყენება მეორე მხარის ტერიტორიაზე საქონლის წარმოებისათვის, მიჩნეულ უნდა იქნას ამ უკანასკნელი მხარის ტერიტორიაზე წარმოშობილად.

მუხლი 6. არასაკმარისი დამუშავება ან გადამუშავება

1. მიუხედავად მე-2 (c) მუხლისა, საქონელი არ უნდა ჩაითვალოს წარმოშობის მქონედ, თუ მან მხოლოდ გაიარა ერთ ან მეტი ქვემოთ მოცემული ოპერაცია ან დამუშავება:

- (a) კონსერვირების ოპერაციები პროდუქციის ვარგისიანობის შენარჩუნების უზრუნველყოფის მიზნით ტრანსპორტირებისა და შენახვის დროს;
- (b) საგნების ნაწილების მარტივი აწყობა, რათა შეადგინოს მთლიანი საგანი, ან პროდუქტების დაშლა ნაწილებად;
- (c) შეფუთვის, გახსნის ან ხელახალი შეფუთვის ოპერაციები გაყიდვის ან შენახვის მიზნებისათვის;
- (d) ცხოველების დაკვლა;
- (e) რეცხვა, წმენდა, მტვრის, ჟანგის, ზეთის, საღებავის ან სხვა სახის საფარების მოცილება;
- (f) ქსოვილის დაუთოება ან დაპრესვა;
- (g) ღებვისა და გაპრიალების მარტივი ოპერაციები;
- (h) მარცვლეულისა და ბრინჯის გარჩევა, ნაწილობრივი ან სრული გაუფერულება, გაპრიალება და მომინანქრება;
- (i) შაქრის ღებვის ან შაქრის ნატეხების დამზადების ოპერაციები;
- (j) ხილის, თხილისა და ბოსტნეულის თლა, კურკის გამოცლა და ნაჭუჭის მოცილება;
- (k) თლა, მარტივი ფქვა ან მარტივი ჭრა;
- (l) გაცრა, გაცხრილვა, გადარჩევა, კლასიფიცირება, დაჯგუფება, მისადაგება; (ნაკეთობათა კომპლექტების შედგენის ჩათვლით); ჭრა, დასერვა, გატარება, დახვევა, ან გორგლის დაშლა;

- (m) მარტივი მოთავსება ბოთლებში, თუნუქის ქილებში, კოლბებში, ჩანთებში, ჩემოდნებში, ყუთებში, დამაგრება ბარათებზე ან დაფებზე და შეფუთვის სხვა მარტივი ოპერაციები;
- (n) შტამპების, იარლიყების, ლოგოების და სხვა განმასხვავებელი ნიშნების მიმაგრება ან ბეჭდვა პროდუქციაზე ან მათ შეფუთვაზე;
- (o) პროდუქციის მარტივი შერევა, მიუხედავად იმისა არის ეს სხვადასხვა ტიპის თუ არა;
- (p) წყლით ან სხვა სითხით მარტივი გაზავება, რომელიც არსებითად არ ცვლის საქონლის მახასიათებლებს; ან
- (q) ოპერაციები, რომელთა ერთადერთი მიზანია პორტში ტვირთის დამუშავების გაადვილება.

2. მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული მხარის ტერიტორიაზე მოცემული საქონლის წარმოებისას განხორციელებული ყველა ოპერაცია, მიუხედავად იმისა აღნიშნული საქონლის მიერ გავლილი ოპერაცია ან დამუშავება მიჩნეულია თუ არა პირველ პუნქტში მითითებულ არასაკმარისი დამუშავება ან გადამუშავებად.

მუხლი 7. დე მინიმის

საქონელი, რომელიც არ აკმაყოფილებს დანართით II-A (PSR) გათვალისწინებულ სატარიფო კლასიფიკაციაში ცვლილების მოთხოვნას, არის წარმოშობის მქონე, თუ წარმოშობის სტატუსის არ მქონე მასალის ღირებულება, რომელიც გამოყენებულ იქნა საქონლის წარმოებისათვის და არ განუცდია შესაბამისი ცვლილება სატარიფო კლასიფიკაციაში, არ აღემატება მოცემული საქონლის ფრანკო ქარხნის ფასის ღირებულების 10%-ს. ხსენებული წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალის ღირებულება განსაზღვრულ უნდა იქნას მე-4 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად (რეგიონალური მნიშვნელობის კრიტერიუმები).

მუხლი 8. ურთიერთშემცვლელი მასალები

როდესაც წარმოშობის მქონე და წარმოშობის სტატუსის არმქონე ურთიერთშემცვლელი მასალები გამოიყენება საქონლის წარმოებისათვის, შემდეგი ზომები უნდა იქნას მიღებული, რათა განისაზღვროს გამოყენებული მასალა წარმოშობის სტატუსის მქონეა თუ არა:

- (a) მასალების ფიზიკური განცალკევება; ან
- (b) მატერიალურ-ტენიკური მომარაგების მართვის მეთოდი, რომელიც აღიარებულია ექსპორტიორი მხარის ბუღალტრული აღრიცხვის საყოველთაოდ მიღებული პრინციპებით და გამოყენებულ უნდა იქნას სულ მცირე ერთი ფისკალური წლისათვის.

მუხლი 9. ნეიტრალური ელემენტები

1. იმის დადგენისას საქონელი არის თუ არა წარმოშობის მქონე საქონელი, ნებისმიერი ნეიტრალური ელემენტი, როგორც ეს განსაზღვრულია მე-2 პუნქტში, უგულვებელყოფილ უნდა იქნას.
2. ნეიტრალური ელემენტი ნიშნავს საქონელს, რომელიც გამოიყენება სხვა საქონლის წარმოებისათვის, შემოწმებისა და ინსპექტირებისათვის, მაგრამ თავად არ არის ფიზიკურად შერეული ამ საქონელში, მათ შორის:
  - (a) საწვავი, ენერჯია, კატალიზატორები და გამხსნელი ნივთიერებები;
  - (b) მოწყობილობა, ხელსაწყოები და დანადგარები, რომლებიც გამოიყენება საქონლის შემოწმების ან ინსპექტირებისათვის;
  - (c) ხელთათმანები, სათვალეები, ფეხსაცმელები, ტანსაცმელები, უსაფრთხოების მოწყობილობები და ხელსაწყოები
  - (d) ინსტრუმენტები, შტამპები და ყალიბები;
  - (e) სათადარიგო ნაწილები და მასალები, რომლებიც გამოიყენება მოწყობილობებისა და შენობების ექსპლუატაციისათვის;
  - (f) საპოხი მასალა, საცხი, შემადგენელი ნაწილები და სხვა მასალები, რომლებიც გამოიყენება წარმოებაში ან გამოიყენება მოწყობილობებისა და შენობების მუშაობისათვის.
  - (g) ნებისმიერი სხვა საქონელი, რომელიც არ შედის საქონელში, მაგრამ რომლის გამოყენება საქონლის საწარმოებლად დასაბუთებულად ჩანს, რომ არის ამ წარმოების ნაწილი.

მუხლი 10. შეფუთვა, შეკვრები და კონტეინერები

1. კონტეინერები და შესაფუთი მასალები, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ტრანსპორტირებისათვის არ უნდა იქნას მხედველობაში მიღებული საქონლის წარმოშობის განსაზღვრისას.
2. შესაფუთი მასალებისა და კონტეინერების წარმოშობა, რომლებშიც შეფუთულია საქონელი საცალო გაყიდვისათვის უგულვებელყოფილ უნდა იქნას საქონლის წარმოშობის განსაზღვრისას, იმ შემთხვევაში, თუ შესაფუთი მასალები და კონტეინერები კლასიფიცირებულია საქონელთან ერთად.
3. მე-2 პუნქტის მიუხედავად, როდესაც საქონელი ექვემდებარება რეგიონალური მნიშვნელობის კრიტერიუმების მოთხოვნებს, მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული საცალო გაყიდვისათვის გამოყენებული შესაფუთი მასალებისა და კონტეინერების, როგორც წარმოშობის მქონე მასალების ან წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალების ღირებულება, შესაბამის შემთხვევაში საქონლის რეგიონალური მნიშვნელობის კრიტერიუმების გამოთვლისას.

მუხლი 11. აქსესუარები, სათადარიგო ნაწილები და ინსტრუმენტები

1. საქონელთან წარმოდგენილი და კლასიფიცირებული აქსესუარები, სათადარიგო ნაწილები და ინსტრუმენტები, მიჩნეულ უნდა იქნას, როგორც საქონლის ნაწილი, თუ:
  - (a) მათი ანგარიშ-ფაქტურა გამოწერილია საქონელთან ერთად; და
  - (b) მათი რაოდენობა და ღირებულება კომერციულად სტანდარტულია საქონლისათვის.
2. როდესაც საქონელი ექვემდებარება X დანართით (PSR) დადგენილ სატარიფო კლასიფიკაციაში ცვლილების კრიტერიუმს, პირველ პუნქტში მითითებული აქსესუარები, სათადარიგო ნაწილები და ინსტრუმენტები უგულვებელყოფილ უნდა იქნას საქონლის წარმოშობის განსაზღვრისას.
3. როდესაც საქონელი ექვემდებარება რეგიონალური მნიშვნელობის კრიტერიუმების მოთხოვნებს, მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული პირველ პუნქტში მითითებული აქსესუარების, სათადარიგო ნაწილებისა და ინსტრუმენტების, როგორც წარმოშობის მქონე მასალების ან წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალების ღირებულება, შესაბამის შემთხვევაში საქონლის რეგიონალური მნიშვნელობის კრიტერიუმების გამოთვლისას.

მუხლი 12. კომპლექტები

კომპლექტები, როგორც ეს განსაზღვრულია ჰარმონიზებული სისტემის ზოგად მე-3 წესში, განიხილება როგორც წარმოშობის მქონე, როდესაც წარმოშობის მქონეა მისი ყველა კომპონენტი. მიუხედავად იმისა, რომ კომპლექტი შედგება წარმოშობის მქონე და წარმოშობის სტატუსის არმქონე პროდუქტებისგან, მთლიანი კომპლექტი განხილული იქნება როგორც წარმოშობის მქონე იმ პირობით, თუ წარმოშობის სტატუსის არმქონე პროდუქტების ღირებულება არ აღემატება კომპლექტის ფრანკო-ქარხნის ფასის 15%-ს.

მუხლი 13. პირდაპირი მიწოდება

1. წინამდებარე შეთანხმების შესაბამისად, პრეფერენციული სატარიფო რეჟიმი უნდა მიეცეს მხოლოდ წარმოშობის მქონე პროდუქტებს, რომელთა ტრანსპორტირებაც ხება პირდაპირ მხარეთა შორის.
2. პირველი პუნქტის მიუხედავად, საქონელი, რომლის ტრანსპორტირებაც მოიცავს ერთი ან მეტი არა ხელშემკვრელი ქვეყნის ტერიტორიაზე ტრანზიტს, ამ არახელშემკვრელი მხარეების ტერიტორიაზე გადაზიდვებით ან სამ თვემდე შენახვით ან აღნიშნულის გარეშე, მიჩნეულ უნდა იქნას, როგორც მხარეთა შორის პირდაპირ ტრანსპორტირებულად, იმ პირობით, თუ:
  - (a) საქონლის ტრანზიტული შესვლა გამართლებულია გეოპოლიტიკური მიზეზით ან ექსკლუზიურად სატრანსპორტო მოთხოვნების გათვალისწინებით;
  - (b) არ გაუვლია რაიმე სხვა ოპერაცია, გარდა გადმოტვირთვისა და ხელახალი დატვისა, ან სხვა რომელიმე ოპერაცია, რომელიც საჭიროა მათი ვარგისიანობის შენარჩუნებისთვის; და

(c) საქონელი დარჩება საბაჟო კონტროლის ქვეშ ან არახელშემკვრელი მხარეების ტერიტორიებზე ტრანზიტის განმავლობაში.

3. მე-2 პუნქტით დადგენილი მოთხოვნების დაცვა დადასტურებული უნდა იქნას იმპორტიორი მხარის საბაჟო ორგანოებისათვის არახელშემკვრელი მხარეების საბაჟო დოკუმენტების, ან იმპორტიორი მხარის საბაჟო ორგანოების მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად ნებისმიერი სხვა დოკუმენტების წარდგენით.

ნაწილი 2. წარმოშობის განხორციელების პროცედურები

მუხლი 14. წარმოშობის სერთიფიკატი

1. წარმოშობის სერთიფიკატი, როგორც ეს დადგენილია II-B დანართით, გაცემულ უნდა იქნას მხარის უფლებამოსილი ორგანოების მიერ (საქართველოს შემთხვევაში - საბაჟო ადმინისტრაცია; ჩინეთის შემთხვევაში - შესვლისა და გასვლის ინსპექტირებისა და კარანტინების ორგანიზაციები, რომლებიც ანგარიშვალდებულნი არიან ხარისხის ზედამხედველობის გენარალურ ადმინისტრაციასთან, ინსპექტირების და კარანტინის და ჩინეთის საერთაშორისო ვაჭრობის ხელმოწყობის საბჭოსთან და მის რეგიონალურ ქვესაბჭოებთან.) ექსპორტიორის ან მწარმოებლის მოთხოვნით, იმ პირობით, რომ საქონელი შეიძლება მიჩნეულ იქნას, როგორც ამ მხარის წარმოშობის მქონედ, რომელზედაც ვრცელდება ამ თავის დებულებები.

2. წარმოშობის სერთიფიკატი უნდა:

(a) შეიცავდეს სერთიფიკატის უნიკალურ ნომერს;

(b) მოიცავდეს ერთ ან მეტ საქონელს ერთ საქონლის პარტიაში;

(c) მიეთითოს რის საფუძველზე მიიჩნევა საქონელი ამ თავის მიზნებისათვის კვალიფიცირებულად, როგორც წარმოშობის სტატუსის მქონე;

(d) შეიცავდეს უსაფრთხოების მახასიათებლებს, როგორცაა ხელმოწერების ან შტამპების ნიმუშები, ექსპორტიორი მხარის მიერ იმპორტიორი მხარის რეკომენდაციიდან გამომდინარე; და

(e) შესრულებულ იქნას ინგლისურ ენაზე.

3. წარმოშობის სერთიფიკატი გაცემა გადაზიდვამდე ან გადაზიდვის დროს. იგი ძალაშია ექსპორტიორი მხარის ტერიტორიაზე გაცემის თარიღიდან 1 წლის განმავლობაში.

4. თითოეული მხარე ატყობინებს მეორე მეორე მხარის საბაჟო ორგანოებს თითოეული უფლებამოსილი ორგანოს სახელს, ასევე შესაბამის საკონტაქტო მონაცემებს და აწვდის თითოეული უფლებამოსილი ორგანოს მიერ გამოყენებული შესაბამისი ფორმებისა და დოკუმენტების ნებისმიერ უსაფრთხოების მახასიათებლებს, ამ ორგანოს მიერ რაიმე

სერთიფიკატის გაცემამდე. ზემოხსენებულ ინფორმაციაში ნებისმიერი ცვლილების თაობაზე დაუყოვნებლივ ეცნობება მეორე მხარის საბაჟო ორგანოს.

5. წარმოშობის სერთიფიკატი შეიძლება გაცემულ იქნას რეტროსპექტულად ერთი წლის განმავლობაში გადაგზავნის თარიღიდან და უნდა ფლობდეს წარწერას „გაცემულია რეტროსპექტულად“ და ძალაში დარჩეს გადაგზავნიდან ერთი წლის განმავლობაში, თუ:

(a) იგი არ იქნა გაცემული გადაზიდვამდე ან გადაზიდვის დროს ფორს მაჟორული გარემოებების, უნებლიე შეცდომების, ხარვეზის ან სხვა საკმარისი მიზეზების გამო; ან

(b) აღნიშნული მოთხოვნილ იქნა იმპორტიორი ქვეყნის საბაჟო ორგანოს მიერ, სადაც გაცემულ იქნა წარმოშობის სერთიფიკატი მაგრამ არ იქნა მიღებული იმპორტის დროს.

6. წარმოშობის სერთიფიკატის მოპარვის, დაკარგვის ან შემთხვევითი განადგურების შემთხვევაში ექსპორტიორმა ან მწარმოებელმა შეიძლება წერილობით მიმართოს ექსპორტიორი ქვეყნის უფლებამოსილ ორგანოს გასცეს დამოწმებული ასლი, იმ პირობით, რომ მანამდე გაცემული დოკუმენტის ორიგინალი დადასტურებულ იქნა, რომ არ იყო გამოყენებული. დამოწმებული ასლზე უნდა იყოს წარწერა „ორიგინალი წარმოშობის სერთიფიკატის, ნომერი -----, თარიღი-----, დამოწმებული ასლი“. დამოწმებული ასლი ძალაშია ორიგინალი წარმოშობის სერთიფიკატის მოქმედების ვადის განმავლობაში.

მუხლი 15. წარმოშობის დოკუმენტების შენახვა

1. თითოეული მხარე სთხოვს თავის მწარმოებლებს, ექსპორტიორებსა და იმპორტიორებს შეინახონ დოკუმენტები, რომლებიც ადასტურებენ საქონლის წარმოშობის სტატუსს, ასევე შეასრულონ ამ თავით დადგენილი მოთხოვნები, სულ მცირე 3 წლის განმავლობაში ან თითოეული მხარის შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად უფრო დიდ ხანს.
2. თითოეული მხარე ითხოვს, რომ მათმა უფლებამოსილმა ორგანოებმა შეინახონ წარმოშობის სერთიფიკატებისა და სხვა დაკავშირებული დამხმარე დოკუმენტები სულ მცირე 3 წლის განმავლობაში, ან თითოეული მხარის შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად უფრო დიდ ხანს.

მუხლი 16. იმპორტთან დაკავშირებული ვალდებულებები

თუ სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული წინამდებარე თავით, იმპორტიორმა, რომელიც ითხოვს პრეფერენციულ სატარიფო რეჟიმს, უნდა:

- (a) მიუთითოს საბაჟო დეკლარაციაში, რომ საქონელი კვალიფიცირებულია როგორც წარმოშობის მქონე საქონელი;

- (b) ფლობდეს მოქმედ წარმოშობის სერთიფიკატს (a) ქვეპუნქტში მითითებული იმპორტის საბაჟო დეკლარაციის გაკეთებისას; და
- (c) იმპორტიორი მხარის საბაჟო ადმინისტრაციის მოთხოვნისას წარადგინოს მოქმედი წარმოშობის სერთიფიკატი და საქონლის იმპორტთან დაკავშირებული სხვა დოკუმენტალური მტკიცებულება.

მუხლი 17. იმპორტის საბაჟო გადასახადების ანაზღაურება ან დეპოზიტი

1. როდესაც მე-16 მუხლის შესაბამისად (იმპორტთან დაკავშირებული ვალდებულებები), წარმოშობის სერთიფიკატი არ არის წარდგენილი იმპორტიორ საბაჟოზე იმპორტის დროს იმპორტიორის მოთხოვნით, იმპორტიორი მხარის საბაჟო ორგანოებმა შეიძლება დააკისრონ მოქმედი არაპრეფერენციული საბაჟო გადასახადები, ან მოითხოვონ აღნიშნულ საქონელზე საბაჟო გადასახადების სრულო ოდენობის ექვივალენტური გარანტია, იმ პირობით, თუ იმპორტიორი იმპორტის დროს ფორმალურად განუცხადებს საბაჟო ორგანოებს, რომ აღნიშნული საქონელი კვალიფიცირებულია, როგორც წარმოშობის მქონე საქონელი.
2. იმპორტიორმა შეიძლება მოითხოვოს ზედმეტად დაკისრებული საბაჟო გადასახადების ან გადახდილი გარანტიის ანაზღაურება, თუ ისინი შეძლებენ წარადგინონ მე-16 მუხლით გათვალისწინებული ყველა საჭირო დოკუმენტაცია და იმპორტიორი ქვეყნის კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ვადაში.

მუხლი 18. წარმოშობის სერთიფიკატის წარდგენის ვალდებულებისაგან გათავისუფლება

1. მე-16 მუხლის (იმპორტთან დაკავშირებული ვალდებულებები) მიუხედავად, მხარემ შეიძლება გაათავისუფლოს ნებისმიერი წარმოშობის მქონე საქონლის ტვირთის წარმოშობის სერთიფიკატის წარდგენის ვალდებულებისაგან, რომელთა საბაჟო ღირებულება არ აღემატება 600 აშშ დოლარს ან მის ექვივალენტურ ოდენობას ხელშემკვრელი მხარის ვალუტაში.
2. პირველ პუნქტში გათვალისწინებული ვალდებულებისაგან გათავისუფლება არ გამოიყენება, როდესაც იმპორტიორი მხარის საბაჟო ორგანოების მიერ დადგენილია, რომ იმპორტი წარმოადგენს იმპორტის სერიების ნაწილს, რომელიც გონივრულად შეიძლება იქნას მიჩნეული, რომ განხორციელებულ და ორგანიზებულ იქნა წარმოშობის სერთიფიკატის წარდგენის არიდების მიზნით.

მუხლი 19. წარმოშობის შემოწმება

1. წარმოშობის სერთიფიკატი მორიგი შემოწმება შეიძლება განხორციელდეს დაუგეგმავად ან როდესაც იმპორტიორი მხარის საბაჟო ორგანოებს აქვთ საფუძვლიანი ეჭვი ამ დოკუმენტების აუთენტურობასთან, საქონლის წარმოშობის სტატუსთან ამ წინამდებარე თავის სხვა

მოთხოვნების შესრულებასთან დაკავშირებით. იმპორტიორი ქვეყნის საბაჟო ორგანოებმა წარმოშობის შემოწმება შეიძლება განახორციელონ შემდეგი საშუალებებით:

- (a) იმპორტიორისგან დამატებითი დოკუმენტების მოთხოვნით;
- (b) ექსპორტიორი მხარის საბაჟო ადმინისტრაციისაგან ადმინისტრაციული დახმარების თხოვნით; ან
- (c) შემოწმების ვიზიტის განხორციელებით ექსპორტიორი მხარის ტეროტორიაზე, მხარეთა მიერ ერთობლივად დადგენილი წესით.

2. იმპორტიორი ქვეყნის საბაჟო ორგანომ, რომელიც ექსპორტიორ მხარეს სთხოვს შემოწმებას, უნდა მიუთითოს მიზეზები, წარადგინოს ნებისმიერი დოკუმენტი და ინფორმაცია, რათა დაასაბუთოს შემოწმება.

3. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებულმა იმპორტიორმა, ექსპორტიორმა, მწარმოებელმა ან ექსპორტიორმა მხარემ, რომელიც იღებს მოთხოვნას შემოწმების თაობაზე, უნდა უპასუხოს მოთხოვნას დაუყოვნებლივ, შემოწმების თაობაზე შუამდგომლობის დაყენების თარიღიდან ექვს თვეში.

4. თუ ზემოხსენებული პერიოდში არ იქნება პასუხი მიღებული, ან თუ პასუხი არ შეიცავს საკმარის ინფორმაციას დოკუმენტის ან განსახილველი საქონლის წარმოშობის სტატუსის აუთენტურობის დასადგენად, შუამდგომლობის წარმდგენმა საბაჟო ორგანომ შეიძლება უარი უთხრას პრეფერენციულ სატარიფო რეჟიმზე.

მუხლი 20. უარი პრეფერენციულ სატარიფო რეჟიმზე

წინამდებარე თავით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, იმპორტიორმა მხარემ შეიძლება უარი თქვას პრეფერენციული სატარიფო რეჟიმის მოთხოვნაზე, თუ:

- (a) საქონელი არ აკმაყოფილებს წინამდებარე თავით დადგენილ მოთხოვნებს;
- (b) იმპორტიორი, ექსპორტიორი ან მწარმოებელი ვერ ასრულებს წინამდებარე თავით გათვალისწინებულ შესაბამის მოთხოვნებს;
- (c) წარმოშობის სერთიფიკატი არ აკმაყოფილებს წინამდებარე თავით დადგენილ მოთხოვნებს; ან
- (d) მე-19 მუხლის (წარმოშობის შემოწმება) მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში.

მუხლი 21. წარმოშობის მონაცემების გაცვლის ელექტრონული სისტემა

ორივე მხარემ უნდა შექმნას წარმოშობის მონაცემების გაცვლის ელექტრონული სისტემა, რათა უზრუნველყონ საბაჟო ადმინისტრაციებს შორის წარმოშობასთან დაკავშირებული ინფორმაციის რეალურ დროში გაცვლა, მათ შორის:

- a) ინფორმაცია, რომელიც ეხება სერთიფიკატის უნიკალურ ნომერს;
- b) ექსპორტირებული საქონლის მონაცემები, რომლებიც უფლებამოსილია ექსპორტიორი ქვეყნის საბაჟოს მიერ დამტკიცებულ პრეფერენციულ სატარიფო რეჟიმზე;

c) ინფორმაცია იმპორტიორი მხარის მიერ მიღებული პრეფერენციული სატარიფო რეჟიმის განხორციელების თაობაზე.

მუხლი 22. საკონტაქტო პირები

თითოეული მხარე განსაზღვრავს საკონტაქტო პუნქტებს, რათა უზრუნველყოს ამ თავის ეფექტური და ქმედითი იმპლემენტაცია. ყველა ინფორმაცია გაცვლილ უნდა იქნას საკონტაქტო პირების მეშვეობით.